



22112041



International Baccalaureate®  
Baccalauréat International  
Bachillerato Internacional

**MODERN GREEK A2 – HIGHER LEVEL – PAPER 1**  
**GREC MODERNE A2 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1**  
**GRIEGO MODERNO A2 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1**

Wednesday 11 May 2011 (morning)

Mercredi 11 mai 2011 (matin)

Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

---

**INSTRUCTIONS TO CANDIDATES**

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A consists of two passages for comparative commentary.
- Section B consists of two passages for comparative commentary.
- Choose either Section A or Section B. Write one comparative commentary.

**INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS**

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- La section A comporte deux passages à commenter.
- La section B comporte deux passages à commenter.
- Choisissez soit la section A, soit la section B. Écrivez un commentaire comparatif.

**INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS**

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la Sección A hay dos fragmentos para comentar.
- En la Sección B hay dos fragmentos para comentar.
- Elija la Sección A o la Sección B. Escriba un comentario comparativo.

*Διαλέξτε ή την Ενότητα A ή την Ενότητα B*

## ΕΝΟΤΗΤΑ Α

*Να αναλύσετε και να συγκρίνετε τα ακόλουθα δύο κείμενα.*

*Εξετάστε τις ομοιότητες και τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους, καθώς και στο θεματικό τους περιεχόμενο. Σχολιάστε πώς χειρίζονται οι συγγραφείς τη δομή, τον τόνο, τις εικόνες και άλλα υφολογικά στοιχεία για να μεταδώσουν το νόημα που θέλουν.*

### Κείμενο 1

#### **Τα πολλά πρόσωπα της ανεργίας**

#### **Οι νέοι, και ιδιαίτερα οι πτυχιούχοι, οι γυναίκες και οι πενηντάρηδες πληρώνουν περισσότερο από όλους την κρίση**

Απολυμένοι πενηντάρηδες, νέοι σε ένα διαρκές ψάξιμο για εργασία και γυναίκες που δεν βρίσκουν δουλειά. Το ελληνικό «χαρμάνι<sup>1</sup>» της ανεργίας διευρύνεται και «ρουφά» όλο και περισσότερες κατηγορίες ανθρώπων. Τρόποι ζωής ανατρέπονται, νέοι με λαμπρές σπουδές μένουν εκτός αγοράς, υψηλές (και χαμηλές) προσδοκίες μένουν ανεκπλήρωτες, και χιλιάδες άνθρωποι

5 αλλάζουν οικονομική κατηγορία προς το χειρότερο.

Ο Χ.Ε. είναι ελεύθερος επαγγελματίας, πατέρας δύο παιδιών, και εργάζεται στις κατασκευές. Τα προηγούμενα χρόνια «ανοίχτηκε» και επένδυσε μεγάλο κομμάτι της πατρικής περιουσίας

10 στον εκσυγχρονισμό των μέσων της εργασίας του. Αγόρασε νέα μηχανήματα, επέκτεινε το επιχειρηματικό του πεδίο, προσέλαβε νέα, μεγαλύτερα συνεργεία, ενώ δαπάνησε χιλιάδες ευρώ για την ανακαίνιση του σπιτιού του. Όλα αυτά έρχονταν ως «φυσιολογική εξέλιξη», έπειτα από πολλά χρόνια συνεχούς και ιδιαίτερα σκληρής εργασίας. Μάταια! «Η οικοδομή “πέθανε”, τα δημόσια έργα πάγωσαν και οι δουλειές στένεψαν» όπως λέει και ο ίδιος. Το αποτέλεσμα; Ό,τι κεφάλαιο είχε μαζευτεί στην άκρη εξανεμίστηκε μέσα σε λίγο καιρό, την ίδια στιγμή που οι ανάγκες των παιδιών διογκώνονταν, εκτοξεύοντας τα έξοδα της οικογένειας και δημιουργώντας οικονομική ασφυξία.

15 «Τα έχουμε κόψει όλα. Διακοπές έχουμε να πάμε δύο χρόνια. Με το ζόρι πληρώνουμε τις ξένες γλώσσες του παιδιού» διαπιστώνει με λύπη. «Πλέον το έχω “γυρίσει” στα μερεμέτια<sup>2</sup> και σε όποια δουλειά βρεθεί και ούτε ρωτάω ούτε παζαρέω την αμοιβή» σημειώνει και προσθέτει: «Αν δεν γίνει κάποιο θάύμα, δεν θα μείνει τίποτε, θα τα χάσουμε όλα. Τζάμπα κόπος τόσα χρόνια. Το μόνο καλό είναι ότι είμαι ακόμη νέος. Αν ήμουν πενηντάρης, δεν θα είχα καμία ελπίδα ανάκαμψης» καταλήγει.

20 Η περίπτωση των πενηντάρηδων είναι ίσως η πλέον θλιβερή και αθέατη πλευρά της κρίσης. Χιλιάδες άνθρωποι- στη δουλειά από μικρά παιδιά- ήταν οι πρώτοι που έχασαν την εργασία τους, καθώς οι «γκρίζοι κρόταφοι» ήταν και παραμένουν ο πιο αδύναμος κρίκος της εργασιακής αλυσίδας, ειδικά σε καιρούς αναμπούμπούλας<sup>3</sup> όπως σήμερα. Στις βιομηχανικές πόλεις που ασθμαίνουν, στα κλωστήρια<sup>4</sup>, στις παλιές βιοτεχνίες, στο εμπόριο και στην οικοδομή η συγκεκριμένη ηλικιακή

25 κατηγορία είχε φέτος την «τιμητική» της.

Στους απολυμένους πενηντάρηδες το χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελεί αυτό των Κλωστηρίων Πρεβέζης. Το εργοστάσιο έβαλε «λουκέτο» το 2005 και δεκάδες εργαζόμενοι έμειναν χωρίς δουλειά. Κάποιοι «βιολεύτηκαν» προσωρινά, άλλοι έφυγαν, όμως περίπου 50 πενηντάρηδες παραμένουν από τότε άνεργοι και ο λόγος είναι ότι κανένας δεν τους προσλαμβάνει.

Χεκιμόγλου, Α. (2009, 18 Ιουλίου) (προσαρμογή) Τα πολλά πρόσωπα της ανεργίας, Αρθρο δημοσιευμένο στο *TO BHMAonline* <http://www.tovima.gr>

---

<sup>1</sup> χαρμάνι: μείγμα διαφόρων υλικών

<sup>2</sup> μερεμέτι: μικροεπισκευή σε χαλασμένο τμήμα οικοδομής, σπιτιού κλπ

<sup>3</sup> αναμπονμπούλα: αναστάτωση, αναταραχή

<sup>4</sup> κλωστήριο: εργοστάσιο όπου κατασκευάζονται κλωστές

## Κείμενο 2

Ο Γενάρης και ο Φλεβάρης στάθηκαν οι φοβερότεροι μήνες για τον Άγγελο. Ο πατέρας έμεινε χωρίς δουλειά. Χρειάστηκε να κοιμηθούν πολλές βραδιές νηστικοί. Ο μικρός αδερφός έκλαιγε, παραπονιόταν και δεν ήξεραν με τι τρόπο να τον πραΰνουν. Πούλησαν δυο τρεις αντρομίδες<sup>1</sup>, που δεν ήταν πέρα ως πέταμα, πούλησαν και τα χαλκώματα<sup>2</sup> – ένα καζανάκι της μπουγάδας κι άλλα τέτοια. Ο χειμώνας ήταν βαρύς, χωρίς φωτιά. Έλειψε κ' η καθημερινή εφημερίδα του πατέρα και δεν είχαν άλλη κουβέντα στο σπίτι από την αναδουλειά<sup>3</sup> και τη στέρηση. Κ' ήρθε μια μέρα που ο Άγγελος αναγκάστηκε να πάει στο Στέργη και να του ζητήσει τρακόσιες δραχμές. Δεν ήθελε με κανένα τρόπο να του πει την αιτία. Τον άφησε μονάχα να καταλάβει, πως ξόδεψε λεφτά του σπιτιού και πως ντρεπόταν να το φανερώσει στους δικούς του.

10 – Αρχισες και συ τα καλά του Πετρόπουλου; του αποκρίθηκε αλαφριά κατσουφιασμένος ο Στέργης. Μπράβο, σοφέ της συντροφιάς!

Ο Άγγελος χαμογέλασε αφήνοντάς τον να καταλάβει πως ναι, κάτι τέτοιο μπορούσε να είχε συμβεί.

15 – Ξέρεις, ο πατέρας με περιόρισε πολύ, ξανάπε ο Στέργης, τα λεφτά δεν είναι τόσο εύκολα όσο άλλοτε. Επιτέλους, για μια φορά.

Χάθηκε μέσα στο σπίτι και ξαναγύρισε με τα τρία κατοστάρικα στα χέρια.

Ο Άγγελος έτρεμε, σιχαινόταν τον εαυτό του, αγαναχτούσε, ένιωθε πως είχε ανεπανόρθωτα ταπεινωθεί. Γύρισε στο σπίτι απελπισμένος. «Αυτό», συλλογιόταν, «δε θα το ξεχάσω ποτέ!».

20 Υστερα, ήρθε η άνοιξη. Ο πατέρας έπιασε κάποια δουλειά, ούτε καλύτερη ούτε χειρότερη από πριν. Τις τρακόσες δραχμές δεν μπόρεσαν να τις ξαναδώσουν του Στέργη. Το παιδί δεν τις θυμήθηκε, βέβαια, καθόλου. Μα ο Άγγελος ένιωθε, πώς του ήταν υποταγμένος – δεν του άρεσε να τον κοιτάζει κατάματα, σα να είχε πέσει μια αταίριαστη παρένθεση στην αγάπη τους, μια ένοχη πράξη.

I. M. Παναγιωτόπουλος, *Αστροφεγγιά* (μυθιστόρημα), 7<sup>η</sup> έκδοση, Αθήνα (1981), Εκδόσεις Αστήρ

<sup>1</sup> αντρομίδα: μάλλινο υφαντό κλινοσκέπασμα

<sup>2</sup> χάλκωμα: σκεύος ή εργαλείο από χαλκό

<sup>3</sup> αναδουλειά: ανεργία

Blank page  
Page vierge  
Página en blanco

## ΕΝΟΤΗΤΑ Β

*Να αναλύσετε και να συγκρίνετε τα ακόλουθα δύο κείμενα.*

*Εξετάστε τις ομοιότητες και τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους, καθώς και στο θεματικό τους περιεχόμενο. Σχολιάστε πώς χειρίζονται οι συγγραφείς τη δομή, τον τόνο, τις εικόνες και άλλα υφολογικά στοιχεία για να μεταδώσουν το νόημα που θέλουν.*

### Κείμενο 3

#### Κεφάλαιο 1

##### *Πρώτη παράγραφος πρώτου κεφαλαίου*

Δε μπορώ, όχι, δε μπορώ να την υποφέρω πια!... Τι πληγή είν' αυτή που μού 'στειλες θε μου; Τι αμαρτίες έχω κάνει για να με τιμωρείς τόσο σκληρά; Ως πότε θα την έχω στην καμπούρα μου; Ως πότε θα 'μαι υποχρεωμένη να την ανέχομαι, να βλέπω τη μούρη της, ν' ακούω τη φωνή της, ώς πότε;

5 Όσο ήταν μικρή, παρηγοριόμουνα με την σκέψη πως, μεγαλώνοντας, θ' άλλαζε. «Θ' αλλάξει!» έλεγα. «Θα στρώσει. Στο κάτω της γραφής, αργά ή γρήγορα, μια μέρα θα παντρευτεί. Θα τη φορτωθεί άλλος στην καμπούρα του.» Μα δε βαριέσαι! Άδικα ήλπιζα. Όπως πάν' τα πράματα, μου φαίνεται πως θα μείνει γεροντοκόρη. Και πώς να μη μείνει γεροντοκόρη τέτοια που είναι; Ποιος άντρας θα γυρίσει, σας παρακαλώ, να την κοιτάξει ερωτικά έτσι που ντύνεται, 10 έτσι που φέρεται, έτσι που μιλάει; Ποιος σοβαρός άνθρωπος θα δεχτεί να την κάνει μητέρα των παιδιών του μ' αυτές τις γελοίες ιδέες που έχει, με τις νευρώσεις που έχει, με το έκζεμα<sup>1</sup> που το ξύνει συνεχώς και δεν τ' αφήνει να κλείσει; Θα μείνει δυστυχώς στο ράφι, και δεν ξέρω η έρμη ποια απ' τις δυο μας να λυπηθώ περισσότερο: τον εαυτό μου ή εκείνην; Γιατί, ό,τι κι αν λέω, κακά τα ψέματα. Μάνα της είμαι και την πονάω.

15 Μα πονάω και τον εαυτό μου. Κάθε φορά που με συγχύζει, με τρελαίνει ο πόνος του έλκουν<sup>2</sup>. «Αφού σ' έκαν' ο θεός άσκημη», της λέω, «ντύσου τουλάχιστον λιγάκι πιο φανταχτερά, μπας και ξεγελάσεις κανέναν!» Μα δυστυχώς δε μου 'μοιασε ούτε σ' αυτό. Δε θέλω να πω πως είμ' όμορφη. Μα έχω αέρα. Ήξερα πάντα να ντύνομαι. Στην ηλικία της έπιανα πουλιά στον αέρα. Περνούσα και γύριζαν τα κεφάλια των ανδρών, όπως γυρίζουν τα ηλιοτρόπια στον ήλιο. Δεν ήμουνα σαν κι αυτό το σαμιαμίδι!<sup>3</sup> Ήθελα να 'ξερα σε ποιον διάβολο έμοιασε. Σε μένα δεν έμοιασε, στη γιαγιά της δεν έμοιασε, στον παππού της καθόλου, στον πατέρα της ακόμα λιγότερο. Μπορεί να 'ταν παλιάνθρωπος, μπορεί να 'ταν αυτό που ήταν, αλλ' ήταν άνθρωπος του κόσμου. Ήταν όμορφος – πιο όμορφος απ' ό,τι έπρεπε...

25 Όχι, δεν είμαι όμορφη! Μα ξέρω να ζήσω. Ποια γυναίκα στην ηλικία μου θα βαστιόταν τόσο καλά, όσο βαστιέμαι εγώ; Όλες μου οι φίλες κι όλες μου οι συμμαθήτριες απ' τ' Αρσάκειο έχουν γεράσει. Τις βλέπω στο δρόμο και τρομάζω. Είναι κιούλας γιαγιάδες!... Όχι επειδή έχουν εγγόνια – η Ιουλία δεν έχει εγγόνια – αλλ' επειδή παραμέλησαν τον εαυτό τους. Αφέθηκαν και γέρασαν. Το σώμα δε γερνάει, αν δε γεράσει πρώτα η καρδιά. «Ας κάνουν οι κόρες μου λούσα<sup>4</sup>!» σου λέει. «Ας πάνε τα παιδιά μου στους χορούς και στις διασκεδάσεις! Εγώ τα φαγα πια τα 30 ψωμιά μου!» Μα το λένε, γιατί έχουν παιδιά που αξίζουν κάθε θυσία. Δεν έχουν τη Μαρία!

Κώστας Ταχτσής, *To Τρίτο Στεφάνι* (μυθιστόρημα) (προσαρμογή),  
7<sup>η</sup> έκδοση, Αθήνα (1987), Εκδόσεις Εξάντας

<sup>1</sup> έκζεμα: μόλυνση του δέρματος

<sup>2</sup> έλκος: ασθένεια του στομάχου

<sup>3</sup> σαμιαμίδι: μικρή σαύρα

<sup>4</sup> λούσα: εντυπωσιακά ρούχα και στολίδια

## Κείμενο 4

### Η ομορφιά θέλει θυσίες

**Μέχρι πού φτάνει η ματαιοδοξία της γυναίκας και τι άλλο τίθεται σε κίνδυνο πέρα από το πορτοφόλι της;**

ΣΤΗ ΣΗΜΕΡΙΝΗ εποχή, κάθε γυναίκα που σέβεται τον εαυτό της τηρεί κατά γράμμα τις συμβουλές της αισθητικού της. Ξοδεύει μία μικρή περιουσία σε κρέμες παντός τύπου. Καλύπτοντας κάθε πόντο του κορμιού της –από το πρόσωπο για τις ρυτίδες έκφρασης έως τις πατούσες για τη χαλάρωση των πελμάτων– με το πολλά υποσχόμενο περιεχόμενό τους. Ενώ

5 παρακολουθεί κατά πόδας\* τις προσταγές των νέων τάσεων ξεφυλλίζοντας μανιωδώς κάθε έντυπο.

ΣΗΜΕΡΑ, η γυναίκα δεν διστάζει να διεκδικήσει και να κερδίσει έναν καινούριο εαυτό. Όπως η ίδια τον έχει ονειρευτεί. Τι σημασία έχει αν δεν έχει ανοιχτό χρώμα μαλλιών. Αν δεν έχει γαλάζια ή πράσινα μάτια. Όλα επιδιορθώνονται, αρκεί να το θέλει. Τα επιτεύγματα της ιατρικής προσφέρουν απλόχερα τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει κάθε της επιθυμία. Βαφές μαλλιών,

10 έγχρωμοι φακοί επαφής, επεμβάσεις αισθητικής ιατρικής και κοσμητικής οδοντιατρικής να δίνουν τις λύσεις.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΜΕΡΙΚΑ χρόνια, όταν μία γυναίκα αποφάσιζε να προχωρήσει σε μία επέμβαση αισθητικής, μπορεί να απέκρυψε το γεγονός ακόμη και από το οικογενειακό της περιβάλλον. Αφήνοντας να πλανώνται εικασίες και φήμες γύρω από την «αναπαλαίωση» του προσώπου της.

15 Τώρα εμφανίζονται με λιγότερα ταμπού και μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση. Είναι δύσκολο να μαντέψει κανείς πόσο μια σχετικά παραδοσιακή κοινωνία, όπως η ελληνική, μπορεί να αποδεχτεί αυτού του είδους τις αλλαγές, στο πρόσωπο της μητέρας.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ, βλέποντας ότι έχει τα μέσα, τις δυνατότητες και την ελευθερία να φτάσει όλο και πιο κοντά στον βαθμό αισθητικής παρέμβασης που επιθυμεί, γίνεται όλο και πιο άπληστη.

20 Δεν αποδέχεται το «όχι» ως απάντηση, όπως ένα κακομαθημένο παιδί. Αδιαφορεί για τις συνέπειες. Εκμηδενίζει τις δυσκολίες. Το δέλεαρ της καλοσχηματισμένης σιλουέτας την κάνει να αψηφά τους κινδύνους μιας παρακινδυνευμένης δίαιτας. Τις παρενέργειες μιας αμφιβόλου προελεύσεως θαυματουργής κρέμας. Λέει «ναι» σε μια επώδυνη πλαστική επέμβαση. Φτάνει να δώσει «νέα σάρκα» στο όνειρό της.

25 ΤΟ ΤΙΜΗΜΑ που καλείται να πληρώσει δεν είναι μόνο χρηματικό. Κάνοντας τόσες υποχωρήσεις στις πράξεις της, ώστε να ικανοποιήσει τα «θέλω» της, αλλοιώνεται ο χαρακτήρας της. Θυσιάζει τον παλιό της εαυτό, για να απολαμβάνει το καινούριο εξελιγμένο αψεγάδιαστο μοντέλο του. Κοιτάζεται στον καθρέφτη και αναμετράται με το είδωλό της. Τα είδωλα όμως είναι ετερόφωτα. Η ψυχή της πόσο άνετα «φιλοξενείται» στο νέο της είδωλο, ώστε να της χαρίζει

30 λάμψη; Και για πόσο καιρό;

Καραγιαννόπουλος, Σ. (2008, 3 Αυγούστου) (προσαρμογή) Η ομορφιά θέλει θυσίες, Άρθρο δημοσιευμένο στο περιοδικό *Εικόνες* (No. 336), ένθετο στην εφημερίδα *ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ*

---

\* κατά πόδας: πιστά